

Briuselis, 2016 m. birželio 1 d.
(OR. en)

9640/16

JEUN 41
EDUC 217
SPORT 24
CULT 51
EMPL 252
JAI 499
FREMP 94

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
data: 2016 m. gegužės 30 d.
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9041/16 JEUN 35 EDUC 145 SPORT 20 CULT 43 EMPL 161 JAI 393
FREMP 84

Dalykas: Jaunimo sektoriaus vaidmuo taikant integruotą ir įvairius sektorius apimančią
požiūrį jaunimo smurtinio radikalėjimo prevencijos ir kovos su juo srityje
– *Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų
išvados (2016 m. gegužės 30 d.)*

Delegacijoms priede pateikiamos 2016 m. gegužės 30–31 d. įvykusiame Tarybos 3471-ame
posėdyje priimtos Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados
dėl jaunimo sektoriaus vaidmens taikant integruotą ir įvairius sektorius apimančią požiūrį jaunimo
smurtinio radikalėjimo prevencijos ir kovos su juo srityje.

**Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvados
dėl jaunimo sektoriaus vaidmens taikant integruotą ir įvairius sektorius
apimančią požiūrį jaunimo smurtinio radikalėjimo prevencijos ir kovos su juo
srityje**

TARYBA IR VALSTYBIŲ NARIŲ VYRIAUSYBIŲ ATSTOVAI,

PRIMINDAMI:

1. politinį šio klausimo kontekstą, nurodytą šių išvadų priede,

PRIPAŽINDAMI, KAD:

2. jaunimas, jų vertybės ir pažiūros, taip pat įgūdžiai ir gebėjimai yra svarbus mūsų šalių visuomenės potencialas. Dėl nuolat vykstančių pokyčių ir visuomeninių bei ekonominių iššūkių tampa dar svarbiau dalytis demokratinėmis vertybėmis, užtikrinti jaunimo socialinę įtrauktį ir aktyvų pilietiškumą;
3. neseniai įvykdyti teroro išpuoliai Belgijoje, Prancūzijoje ir Danijoje, taip pat panašūs ankstesni žiaurumo aktai Europoje ir tai, kad Europoje daugėja neapykantą kurstančių kalbų ir neapykantos nusikaltimų ¹ atvejų, propagandos ir smurtinės ksenofobijos, rodo, kad visi visuomenės sektoriai, įskaitant jaunimo sektorių, turi skubiai prisidėti prie kovos su smurtiniu radikalėjimu ², socialinio stabilumo išlaikymo ir teigiamos bei saugios aplinkos, kurioje užaugama, užtikrinimo;

¹ Speciali Eurobarometro ataskaita 437 (2015) *Discrimination in the EU in 2015*.
Pagrindinių teisių agentūra (2012 m.): Geresnis informavimas apie neapykantos nusikaltimus Europos Sąjungoje.

² Smurtinis radikalėjimas yra sudėtingas klausimas, ir ši sąvoka nėra vienodai apibrėžiama. Šiame kontekste *smurtinis* radikalėjimas reiškia procesą, kurio metu asmeniui tampa priimtinas smurto naudojimas, įskaitant smurtinį ekstremizmą ir terorizmą, politiniams, ideologiniams ar religiniams tikslams pasiekti. Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad radikalizacija nebūtinai veda prie smurtinio ekstremizmo ar terorizmo ir radikalūs pareiškimai savaime neturi būti problematiški.

4. nors smurtiniam radikalėjimui reikia priešintis ir su juo kovoti įvairiose srityse, itin svarbu, kad grėsmė ir pavojai, kuriuos jis kelia jaunimui, būtų pripažįstami, jiems būtų užkertamas kelias ir atitinkamų veiksmų būtų imamasi taikant ankstyvas ir veiksmingas poveikio priemonės, atsižvelgiant į jaunimo kultūrinę įvairovę;
5. identiteto formavimosi procesą gali veikti daug veiksnių, pavyzdžiui, šeimos aplinka, kurioje daug problemų, bendraamžiai, internetas ir socialinė žiniasklaida, politinė aplinka, jaunimo grupių, dažnai susiduriančių su diskriminacija, žeminimu, atskirtimi, neteisybe, perspektyvų trūkumu, frustracijos jausmu, padėtis visuomenėje; visa tai galėtų vesti prie smurtinio radikalėjimo;
6. tėvai, broliai ir seserys, bendraamžiai ir kiti atitinkami subjektai ³ yra itin svarbūs užtikrinant teigiamą identiteto formavimąsi. Tai gali apimti kultūrinį sąmoningumą ir pagarbą kitiems, aktyvų dalyvavimą visuomenėje, tačiau taip pat dvasingumo, religijos ar tikėjimo aspektus ir yra susiję su bendrumo jausmo stiprinimu, būtinu siekiant atsverti informaciją ir ekstremistines idėjas, kurios gali daryti poveikį jauniems žmonėms;
7. jaunimas turėtų būti skatinamas užsiimti savistaba, plėtoti empatiją, mokytis kritinio mąstymo, kaip gyventi susiduriant su iššūkiais bei netikrumu ir ką daryti, kai situacija arba emocijos sukelia diskomfortą, kad taptų atsparesni, ir palaikyti konstruktyvius santykius tarp socialinių grupių;
8. jaunimas turėtų būti informuotas apie demokratiją, lygybę, pagarbą žmogaus orumui, žmogaus teises, pliuralizmą ir įvairovę, ir visa tai suprasti, taip pat mokėti naudotis žiniasklaida ir informacija. Tai prisideda prie kritinio mąstymo, padeda suprasti ir žinoti, kaip smurtinių ekstremistų grupės gali šališkai pateikti informaciją ir ją naudoti propagandai platinti;

³ Pavyzdžiui, mokytojai, universitetų pedagoginis personalas, socialiniai darbuotojai, jaunimo darbuotojai, sveikatos priežiūros specialistai, savanoriai, kaimynai, sporto treneriai, religiniai ir neformalūs vadovai, vietos policijos pareigūnai.

9. smurtinio radikalėjimo prevencijos priemonės neturėtų tapti stigmatizacijos, diskriminacijos ar ksenofobijos jaunimo grupių atžvilgiu priežastimi;

PABRĖŽIA, KAD:

10. darbas su jaunimu yra prieinama informuojamoji paslauga, metodas ir priemonė, kuria siekiama teigiamo visų jaunų žmonių identiteto formavimosi, suteikiant neformaliąją ir savišvietos aplinką vertybių, įgūdžių, gebėjimų, talentų ir atvirų pažiūrų formavimui, kuris taip pat suteikia jiems galimybę atpažinti ir valdyti riziką, su kuria jie gali susidurti, įskaitant smurtinį radikalėjimą;
11. darbe su jaunimu laikomasi plataus ir holistinio požiūrio, aktyviai įtraukiamas jaunimas ir dirbama su jaunais asmenimis ir jų grupėmis ieškant atsakymų į jų klausimus ir jų problemų sprendimų. Tokiu būdu darbas su jaunimu suteikia saugią aplinką augimui, identiteto formavimuisi, priklausomybės jausmo ugdymui ir teigiamam bendraamžių poveikiui, taip pat galėtų užkirsti kelią bendraamžių spaudimui, vedančiam prie smurtinio radikalėjimo;
12. jaunimo sektoriui, bendradarbiaujant su švietimo sektoriumi ir kitais atitinkamais sektoriais bei subjektais, gali tekti esminis vaidmuo nustatant integruotą ir įvairius sektorius apimančią požiūrį smurtinio radikalėjimo problemai spręsti, ypač ankstyvuose jos etapuose, remiant jaunimo formavimąsi ir veiklą, propaguojant demokratijos ir pliuralizmo principus, įtrauktį ir aktyvų pilietiškumą, taip pat šalinant neigiamus jaunų žmonių gyvenimui poveikį darančius veiksnius, pavyzdžiui, diskriminaciją ir perspektyvų nebuvimą;

PABRĖŽDAMI, KAD:

13. dėl skirtingų susijusių elementų, smurtinio radikalėjimo reiškinių sudėtingumo ir jo didelio poveikio visuomenei reikia integruoto ir įvairius sektorius apimančio požiūrio vietos, regionų, nacionaliniu ir Europos lygmenimis. Šis požiūris apima įvairius sektorius ir subjektus, įskaitant darbą su jaunimu, jaunimo vadovaujamas organizacijas ir švietimą;

14. laikantis integruoto ir įvairius sektorius apimančio požiūrio, jaunimo politika ir darbas su jaunimu, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama saugiai ir įtraukiai aplinkai, neformaliajam mokymuisi ir savišvietai, taip pat prevencijai, turėtų būti derinami su kitų susijusių sektorių politika, priemonėmis ir veikla, pavyzdžiui, kuo anksčiau pranešant apie smurtinį radikalėjimą, imantis veiksmingų priemonių ir kovojant su juo. Tokiu būdu gali būti užtikrinamas darnus, struktūrinis, abipusiai susietas ir abipusiai remiamas požiūris į jaunimą, bendraamžius, šeimas ir jų socialinius tinklus;
15. laikantis tokio požiūrio turėtų būti naudojamosi skirtingomis strategijomis, atsižvelgiant į radikalizacijos lygį: pradedant bendro pobūdžio prevencijos strategijomis ⁴ ankstyvaisiais radikalizacijos etapais ir baigiant labiau tiksliniu požiūriu, pritaikytu konkrečioms grupėms ar asmenims, kai faktiškai vyksta smurtinis radikalėjimas. Tai papildo pagrindinį darbo su jaunimu vaidmenį įgyvendinant įvairių sektorių pastangas padėti jaunimui rasti savo kelią visuomenėje ir apsaugoti jį nuo smurtinio ekstremizmo pavojų;

TODĖL PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ, LAIKANTIS SUBSIDIARUMO PRINCIPO:

16. formuoti integruotą ir įvairius sektorius apimančią požiūrį nacionaliniu, regionų ir vietos lygmeniu, kad visi jauni žmonės, kuriems kyla smurtinio radikalėjimo rizika, būtų pasiekti šiomis priemonėmis:
 - a) skatinant veiksmingą ir gerai suderintą jaunimo sektoriaus, švietimo sektoriaus ir kitų atitinkamų sektorių bendradarbiavimą ir plėtojant bendrus metodus, priemones ir keičiantis gerosios praktikos pavyzdžiais ⁵, kaip elgtis smurtinio radikalėjimo atvejais;

⁴ Bendro pobūdžio prevencijos strategijos yra skirtos visiems gyventojams, neatsižvelgiant į individualius rizikos veiksnius. Jos gali būti skirtos, pavyzdžiui, visiems tam tikros amžiaus grupės jaunuoliams. Tikslas yra užtikrinti tam tikrą bazinį jaunimo atsparumo lygį.

⁵ Pavyzdžiui, RAN gerosios praktikos duomenų bazė, jaunimui skirtas vikis, EKYCP gerosios praktikos duomenų bazė.

- b) tiriant, koks vaidmuo gali tekti darbui su jaunimu kaip partneriui koalicijose ir tinkluose nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis, kad būtų suformuotas tvirtas paramos pagrindas jaunų žmonių vystymuisi, įskaitant jų atsparumą ir apsaugos veiksmų stiprinimą, ir propaguoti šį vaidmenį;

17. prireikus pripažinti ir stiprinti jaunimo sektoriaus:

- a) vaidmenį remiant jaunos žmones, ieškančius savo kelio į suaugusiųjų pasaulį ir vietos visuomenėje ir sukuriant saugią ir įtraukią aplinką, kurioje gali formotis jaunų žmonių identitetas, prireikus atsižvelgiant į dvasinio ar kultūrinio ir religinio identiteto formavimąsi;
- b) vaidmenį propaguojant demokratines vertybes ir aktyvų pilietiškumą naudojantis įvairių formų darbo su jaunimu praktika, kuria skatinama gerbti kultūrų įvairovę pasitelkiant kultūrų, religijų ir kartų dialogą, ir prieštarauti visų formų diskriminacijai;
- c) informuojamąją veiklą, skirtą jauniems asmenims ir jų grupėms, kuriems kyla smurtinio radikalėjimo ir atskirties nuo visuomenės pavojus, taip pat padedant ir įtraukiant jaunimą į bendraamžių vykdomą veiklą;
- d) jaunimui skirtą informuojamąją veiklą griauinant ir ginčijant esamas smurtines ekstremistines ideologijas ir kaip atsvarą joms siūlant patrauklias nesmurtines alternatyvas, naudojantis internetu ir socialine žiniasklaida⁶;
- e) vaidmenį skatinant jaunimo darbuotojų švietimą bei mokymą ir plečiant jų kompetenciją, kad jaunimo darbuotojai galėtų atpažinti su smurtiniu ekstremizmu susijusius klausimus ir galėtų identifikuoti propagandą, retoriką ir elgesį, kurie gali būti susiję su smurtiniu radikalėjimu, ir jiems pasipriešinti;

⁶ Pavyzdžiui, kovos su neapykantą kurstančiomis kalbomis kampanija, jaunimo informavimas, EYCA ir ERYICA.

- f) paramą jaunimui didinant jų gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis bei informacija ir kritinį mąstymą, laikantis įvairius sektorius apimančio požiūrio, pavyzdžiui, darbo su jaunimu sektoriui bendradarbiaujant su mokyklomis ar vietos centrais, nes tai gali padėti užkirsti kelią šių jaunų žmonių verbavimui smurtinei veiklai naudojantis bendraamžių įtaka ir socialine žiniasklaida;
 - g) pilietinės visuomenės dalyvavimo skatinimo veiklą;
 - h) gebėjimą atlikti savo vaidmenį gerinant informuotumą apie naujausius įvykius, žinias ir priemones, taip pat tinkamą bendradarbiavimą su atitinkamais sektoriais ir asmenimis, kad būtų užtikrinta padėtis, kai jaunimo smurtinis radikalėjimas yra atpažįstamas ir jam užkertamas kelias ankstyvame etape;
 - i) vaidmenį skatinant jaunimą dalyvauti savanoriškoje veikloje, ir remiant tokią jaunimo veiklą, nes tai gali atlikti svarbų vaidmenį teigiamo identiteto formavimosi procese, skatinti empatiją ir atsakingą mąstymą;
18. toliau taikyti esamas tvarias priemones bei praktiką, kurios yra sėkmingos, ir įgyvendinti novatoriškas ir tvarias priemones ir praktiką, prireikusias specialiai pritaikytas jaunimui, vietos veiklos, demokratinio dalyvavimo, tarpkultūrinio mokymosi ir dialogo, aktyvaus pilietiškumo ir pozityvaus tarpusavio mokymosi srityse;

TODĖL PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS, LAIKANTIS SAVO ATITINKAMŲ ĮGALIOJIMŲ:

19. didinti bendradarbiavimą Europos lygmeniu keitimosi žiniomis ir praktikos pavyzdžiais srityje, dirbantis drauge ES kontekste, be kita ko, Ekspertų grupėje aktyvaus pilietiškumo ir marginalizacijos bei smurtinio radikalėjimo prevencijos klausimais, Ekspertų grupėje skaitmeninimo klausimais ir Informacijos apie radikalizaciją tinkle, taip pat su atitinkamomis trečiosiomis valstybėmis ir Europos Taryba ⁷ siekiant keistis žiniomis ir geriausios praktikos pavyzdžiais smurtinio radikalėjimo prevencijos srityje, įskaitant socialinės žiniasklaidos ir priešingų idėjų ⁸ naudojimą bei skaitmeninės srities darbą su jaunimu;
20. keistis informacija ir geriausios praktikos pavyzdžiais ir prireikus parengti pagrindinius principus, kaip sudaryti koalicijas ar tinklus siekiant integruoto ir įvairius sektorius apimančio požiūrio, mokantis, kaip veiksmingai, darniai ir glaudžiai bendradarbiauti, atsižvelgiant į įvairialypes ES kultūrinės sąlygas;
21. puoselėti dialogo ir veiksmingų priešingų idėjų plėtojimą siekiant remti tėvus, brolius ir seseris, bendraamžius ir kitus, kurie palaiko ryšius su jaunais žmonėmis, kuriems gresia smurtinis radikalėjimas, ir informacijos apie esamas paramos sistemas ir konsultavimo galimybes teikimą;
22. prireikus plėtoti mokymo ir švietimo modulius, skirtus jaunimo darbuotojams kaip pagrindą šviečiamajai medžiagai, naudotinai nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis, siekiant užtikrinti, kad darbas su jaunimu taptų grindžiamas pakankamai naujomis žiniomis, informuotumu, priemonėmis ir įgūdžiais, susijusiais su:
 - a) visų rūšių smurtinio radikalėjimo reiškiniu, subkultūrų supratimu, taip pat konkrečiais intervencijos metodais, kaip užkirsti kelią smurtiniam radikalėjimui ankstyvame etape;

⁷ Pavyzdžiui, įgyvendinant kovos su neapykantą kurstančiomis kalbomis kampaniją.

⁸ Priešingos idėjos yra komunikacijos veikla, kuria tiesiogiai ar netiesiogiai internetu ar kitomis priemonėmis labiau faktiniu pagrindu prieštaraujama ekstremistų pateikiamoms idėjoms, įskaitant priešingų faktų pateikimą.

- b) kritiniais veiksniais, kurių yra smurtinio radikalėjimo priežastis;
 - c) skaitmeniniu pasauliu, įskaitant internetą ir socialinę žiniasklaidą;
 - d) pasipriešinimu ekstremistinei įtakai internete bei socialinėje žiniasklaidoje ir smurtinių ekstremistinių nuomonių ginčijimu;
 - e) parama jaunimui siekiant ugdyti kritinį mąstymą ir atitinkamas žinias, įgūdžius ir gebėjimus suprasti skirtingus šaltinius bei siekius, kuriais grindžiama pateikiama informacija, įskaitant propagandą ir neapykantą kurstančias kalbas;
 - f) parama bendraamžiams, kad jie padėtų jaunuoliams išvengti smurtinio radikalėjimo darant teigiamą tarpusavio įtaką;
 - g) bendradarbiavimu įvairius sektorius apimančiose partnerystėse;
 - h) parama jaunimo identiteto formavimui, tarpkultūrinių kompetencijų ir demokratinių bei pliuralistinių vertybių supratimo bei aktyvaus pilietiškumo plėtojimui;
23. skatinti ir remti jaunimo darbuotojų, ekspertų, politikos formuotojų ir mokslininkų tarpusavio seminarus, siekiant sudaryti sąlygas keistis geriausia patirtimi ir informacija apie tai, kaip geriausiai spręsti smurtinio radikalėjimo problemą;
24. skatinti, inicijuoti, koordinuoti, remti tolesnius mokslinius tyrimus smurtinio radikalėjimo srityje, kuriais siekiama gerinti žinias tokiais klausimais kaip smurtinio radikalėjimo apimtis, kilmė, apsaugos veiksniai, priežastys ir kognityvinė bei emocinė dinamika, ir teikti tokių mokslinių tyrimų rezultatus, kad valstybės narės ir Europos Sąjunga galėtų plėtoti faktais grindžiamą politiką ir praktiką;

TODĖL PRAŠO EUROPOS KOMISIJOS:

25. užtikrinti optimalią Ekspertų grupės aktyvaus pilietiškumo ir marginalizacijos bei smurtinio radikalėjimo prevencijos klausimais veiklos rezultatų sklaidą, nes taip bus teikiamos naudingos gairės jaunimo darbuotojams, socialinio darbo organizacijoms ir specialistams integruotame bendradarbiavimo kontekste dėl to, kaip užmegzti ryšius ir dirbti su jaunimu, kuriam gresia smurtinis radikalėjimas;
 26. apsvarstyti, kaip esamos ES programos, pavyzdžiui, „Erasmus +“, „Kūrybiška Europa“ ir programa „Europa piliečiams“, galėtų būti geriausiai panaudotos įvairių socialinių grupių jaunimo socialinei įtraukčiai skatinti, taip prisidedant prie radikalizacijos prevencijos ir užtikrinant, kad būtų sustiprinti darbo su jaunimu gebėjimai, bendradarbiavimas su švietimo ir kitais atitinkamais sektoriais šia tema, taip pat paties jaunimo įgalėjimas.
-

Priimdama šias išvadas, Taryba visų pirma PRIMENA:

1. 2015 m. vasario 12 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimą, kuriame valstybių ir vyriausybių vadovai paragino laikytis visapusiško požiūrio, įskaitant iniciatyvas socialinės integracijos srityje, kurios, be kita ko, yra labai svarbios siekiant užkirsti kelią smurtiniam radikalėjimui.
2. 2015 m. kovo 17 d. Paryžiuje įvykusiame neformaliame ES švietimo ministrų posėdyje priimtą pareiškimą, kuriame jie pateikia rekomendacijų, kaip bendradarbiauti Europos lygmeniu. Buvo akcentuota, kad svarbu dėti pastangas, kuriomis siekiama užkirsti kelią marginalizacijai, netolerancijai, rasizmui ir radikalizacijai, skatinti jaunimo pilietiškumą ir išsaugoti lygių galimybių visiems sistemą.
3. 2015 m. birželio 17 d. Tarybos išvadas dėl atnaujintos 2015–2020 m. Europos Sąjungos vidaus saugumo strategijos, kuriose teikiamas prioritetas konkretiems pasitraukimo, reabilitacijos ir kovos su radikalizacija bei deradikalizacijos klausimams, kaip prioritetiniams veiksams ateinančiais metais.
4. Galiojantį 2016–2018 m. ES darbo planą jaunimo srityje, kuriame daugiausia dėmesio skiriama didesnei VISŲ jaunuolių socialinei įtraukčiai atsižvelgiant į pagrindines Europos vertybes, ir darbo su jaunimu ir neskaitmeniniame, ir skaitmeniniame pasaulyje vaidmeniui.
5. Bendrą 2015 m. Tarybos ir Komisijos ES jaunimo reikalų ataskaitą dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje atnaujintos sistemos įgyvendinimo (2010–2018 m.), kurioje pabrėžiama, kad reikia suteikti galimybę jaunimui bręsti įtraukiose ir pliuralistinėse visuomenėse, grindžiamose europinėmis demokratinėmis vertybėmis. Bendra ES jaunimo reikalų ataskaita taip pat parodoma, kad reikia suteikti galimybių dar daugiau ir įvairesnėms socialinėms grupėms priklausančių jaunuolių, visų pirma tų, kuriems gresia atskirtis.
6. Europos Komisijos ir Europos Tarybos bendradarbiavimą pagal partnerystės susitarimą.

7. 2015 m. balandžio 28 d. Europos saugumo darbotvarkę, kurioje jaunimo dalyvavimą Komisijos laiko vienu iš svarbiausių veiksmų siekiant užkirsti kelią radikalizacijai, nes propaguojamos Europos vertybės, puoselėjama socialinė įtrauktis, taip pat paminėtas Informacijos apie radikalizaciją tinklas (RAN) – ES masto organizacija, kuri padeda keistis patirtimi ir praktikos pavyzdžiais, taip sudarant palankesnes sąlygas anksti nustatyti radikalizacijos atvejus ir parengti prevencijos ir pasitraukimo strategijas vietos lygmeniu.
8. 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl ES piliečių radikalėjimo ir verbavimo, kurį vykdo teroristinės organizacijos, prevencijos.
9. 2015 m. gruodžio 9 d. JT Saugumo Tarybos 7573-ame posėdyje priimtą Rezoliuciją 250 (2015), kurioje pažymimas svarbus jaunimo vaidmuo, kurį jis gali atlikti kuriant teigiamus sektinus pavyzdžius smurtinio ekstremizmo prevencijos ir kovos su juo srityse.
10. Ministrų Komiteto veiksmų planą (2015 m. gegužės 19 d., Briuselis), CM(2015) 74 final, dėl kovos su terorizmu sukeliančiais smurtiniu ekstremizmu ir radikalėjimu kartu su Jungtinių Tautų smurtinio ekstremizmo prevencijos veiksmų planu.
